ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଅଜଣା ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ

ଶ୍ରୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ

(Representative-in-Chief, orissamatters.com)

ସର୍ବଜନବିଦିତ ଦିବଙ୍ଗତ ଜନନାୟକ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଓଡ଼ିଶାର ସବୁ ଲୋକ ପ୍ରାୟ ସବୁ କଥା ଜାଣନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଜାଣିବାର ଉତ୍ସୁକତା ଏତେ ବ୍ୟାପକ ଯେ, କିଛିଲୋକ ତହିଁର ସୁଯୋଗ ନେଇ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମନଗଢ଼ା ମିଛ କଥା ବି କହନ୍ତି ଓ ଲୋକେ ତାହାକୁ ବି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି । ସୁତରାଂ , ତାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ସତକଥା ଓ ମିଛକଥା – ଏପରି ସବୁକଥା ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା । ତେଣୁ କଅଣ କହି ମୁଁ ତାଙ୍କର ସ୍ମୃତିଚାରଣ କରିବି?

ମୁଁ କେବଳ ଦି ତିନୋଟି କଥା କହିବି ଯାହା ଆମ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରାୟତଃ ଅଜଣା ।

ଏକଦା ତାଙ୍କ ନିକଟତମ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ଜଣାଶୁଣା ବସନ୍ତ କୁମାର ବିଶ୍ୱାଳ ସମୟର ଗଡ୍ଡାଳିକାପ୍ରବାହରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧୀ ଭାବେ ଏକ ନୂଆ ପରିଚିତି ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଓ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିଦାତା ସାଜିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବା ଭାଗବତ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି । ଦିନେ ହଠାତ୍ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଦୈନିକରେ ଏପରି ଏକ ଚିତ୍ର ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ଯାହା ସାରା ରାଜ୍ୟକୁ ଚମକାଇଦେଲା । ଚିତ୍ରଟିରେ ଭାଗବତବାବୁ ଜଣେ ଯୁବତୀଙ୍କ କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଶୋଇଥିବା ବେଳେ ଆଉଜଣେ ଯୁବତୀ ତାଙ୍କ ପାଦ ଆଉଁସିଦେଉଥିବା ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ଚିତ୍ରଟି ତଳେ ଅତି କୁତ୍ସିତ ମନ୍ତବ୍ୟଟିଏ ଥିଲା ।

ମୁଁ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ସାମ୍ବାଦିକ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ଓ ତାଙ୍କଠୁ ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟପାଇ ମୋର କିଛି ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରକୃତ କଥାଟି ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ମୋର ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହେଲା ଯେ ଫଟୋଟି ସତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ୩ ବର୍ଷ ତଳର, ୧୯୯୫ ନିର୍ବାଚନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ବଣଭୋଜୀ ବେଳର ଓ ଝିଅ ଦୁଇଟି ଭାଗବତବାବୁଙ୍କ କନ୍ୟାତୁଲ୍ୟା । ମୋର ମନେ ହେଲା ଖବରକାଗଜଟି ୩ ବର୍ଷ ପରେ ତାହାକୁ ଛାପି ତା ତଳେ ଯେଉଁ କୁତ୍ସିତ ପ୍ରସ୍ତାବନା ରଖିଥିଲା ତାହା ମୂଳରେ କିଛି ନା କିଛି ଦୁରଭିସନ୍ଧି ନିଶ୍ଚୟ ଥିବ । ମୁଁ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦରେ ସେତେବେଳେ ପ୍ରକାଶପାଉଥିବା ମୋ ସ୍ତମ୍ଭ **ସିଂହାବଲୋକନ**ରେ ତହିଁ ଉପରେ ଏକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ରଖିଲି ଓ ତତ୍କାଳ ତାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ।

ସ୍ତମ୍ଭଟି ପଢ଼ିସାରି ଜଣେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯେ କି ଜାନକୀବାବୁଙ୍କ ପ୍ରିୟପାତ୍ର ବି ଥିଲେ, ମୋତେ ଫୋନ କରି କହିଲେ କି ସେପରି ଏକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ରଖି ମୁଁ ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଘଣ୍ଟଘୋଡ଼ାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି , ଯାହାଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରୀପଦରୁ ବିଦାକରିବାକୁ ଜାନକୀବାବୁ ଏକ ବାହାନା ଖୋଜୁଥିଲେ । ଏହାଶୁଣି ମୁଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଗଲି ଯେ , ଫଟୋଚିତ୍ରଟି ଏବଂ ତହିଁ ତଳେ ପ୍ରକାଶପାଇଥିବା କୁତ୍ସିତ ପ୍ରସ୍ତାବନା ନିଶ୍ଚୟ ଜାନକୀବାବୁଙ୍କ ଶିବିରର କାରସାଦୀ ଥିଲା । ମୁଁ ଭାବିଲି , ସଂପୃକ୍ତ କାଗଜଟି ଦଲାଲୀପାଇଁ ପ୍ରେସ ସ୍ୱାଧୀନତାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁରୁପଯୋଗ କରି ହଇଚଇ ସୃଷ୍ଟିକରାଇଛି । ତେଣୁ ମୁଁ ନୀତିଗତଭାବେ ସେହି ଫଟୋ–ସମ୍ବାଦ ଉପରେ ଏକ ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲି । ଯେହେତୁ ସମ୍ବାଦରେ ତାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଆଉ ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା, ମୁଁ 'ସମୟ'ର ସଂପାଦକ ସାତକଡ଼ି ହୋତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଖାଟି ପଠାଇଦେଲି ।

ତହିଁପର ଉତ୍ତର ନିଶାର୍ଦ୍ଧ । ଗଭୀର ନିଦରେ ଶୋଇଥିଲି । ଫୋନ ରିଂ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉଠାଇଲା । ସେ ଆସି ମୋତେ ହଲେଇ ହଲେଇ କହିଲେ, ଢେଙ୍କାନାଳରୁ ବୁଢ଼ାନା ଫୋନ କରିଛନ୍ତି । ବୁଢ଼ାନା ମୋର ମାଉସୀପୁଅ ଭାଇ, ଭଲ ନାମ ଜାନକୀବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକ । 'କଣହେଲା ବୁଢ଼ାନା, ଏତେ ରାତିରେ କାହିଁକି ଫୋନ୍ କରିଛ?" ବୋଲି ନାନା ଆଶଙ୍କାବିହ୍ୱଳିତ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲି । "ତେବେ ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ଭାଇ ବି ଜାନକୀବଲ୍ଲଭ? ଭଲ ହେଲା । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ କହୁଛି " । ମୁଁ ଚମକ ଖାଇଗଲି । ନିଜକୁ ବିଶ୍ୱାସ ବି କରିପାରିଲିନି । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକ ! ଏତେ ରାତିରେ , ପୁଣି ମୋତେ ? ମାତ୍ର ତାହାହିଁ ଥିଲା ବାସ୍ତବତା, ସ୍ୱପ୍ନ ନ ଥିଲା । "ଏତେ ରାତିରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ନିଦରୁ ଉଠେଇଦେଲି ବୋଲି ଦୁଃଖିତ , କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ ଯିବାପରେ ହିଁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଫୋନ କରୁଛି ", କହିଲେ ସେ । "ସାର୍ କାହିଁକି?", ମୁଁ ପଚାରିଲି । "ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ । *ସମୟ*ରେ ଅପଣଙ୍କ ଲେଖାଟି ଦେଖିଲି, ଭଲ ହୋଇଛି ", କହିଲେ ଜାନକୀବାବୁ । ଏବଂ କହିଲେ, "ମୁଁ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଥିଲା । ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାଟି ପଢ଼ିନଥିଲେ, ହୁଏତ ଭୁଲ ନିଷ୍ପତ୍ତିଟିଏ ହିଁ ନିଆହୋଇଥାନ୍ତା" ।

ଭାଗବତବାବୁ ମନ୍ତ୍ରୀପଦରୁ ବିତାଡ଼ିତ ନ ହୋଇ ରହିଗଲେ । ସେ ନିଜେ ବି ଜାଣନ୍ତିନି କିପରି ତାହା ହେଲା ।

ଅଥଚ, ସେହି ଭାଗବତ ବାବୁ , ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ଅଯୌକ୍ତିକ ମହତ୍ୱାକାଙ୍କ୍ଷାକୁ ସହାୟତା ଦେବାପାଇଁ, ଜାନକୀବାବୁଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପଦରୁ ବିତାଡ଼ିତ କରାଇବା ସକାଶେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପକୁ ଜଘନ୍ୟ ଭାବିନଥିଲେ । ବସନ୍ତବାବୁଙ୍କ ସହ ସେ ହଠାତ୍ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବା ଓ ସେଠାରେ ଥିବାବେଳେ, ତାଙ୍କ ସହ ସର୍ବଦା ଦୃଶ୍ୟମାନ ସାମ୍ବାଦିକ ସୁତନୁ ଗୁରୁଙ୍କ ସହ ଅଞ୍ଜନା ମିଶ୍ର ଏକ ନିରୋଳା ରାତିରେ ବାରଙ୍ଗ ରାସ୍ତାରେ କଟକ ଯିବା ବାହାନାରେ ଯାଉ ଯାଉ ଧର୍ଷିତା ହେବା ଏବଂ ତହିଁ ପରଦିନ ସକାଳ ହେଉ ହେଉ ଏହି ଧର୍ଷଣ ସମ୍ବାଦ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଲହଡ଼ିଭାଙ୍ଗିବା ଓ କଙ୍ଗ୍ରେସର ତୁଙ୍ଗନେତୃତ୍ୱ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇ ଜାନକୀବାବୁଙ୍କ ଶାସନର ଶେଷ ଯବନିକା ପତନପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା କେତେ ସୁଚିନ୍ତିତ ଥିଲା , ତାହା ଏଯାଏଁ ଆଇନତଃ ଆକଳିତ ନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ସୁତନୁ ଗୁରୁ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଥିବେ ପ୍ରକୃତ ଧର୍ଷଣକାରୀ କିଏ – ଯିଏ ଧର୍ଷଣ କଲେ , କି ଯିଏ ତାହା ଯୋଗାଡ଼ କରାଇଥିଲେ ।

ଏହି ପ୍ରେକ୍ଷାପଟରେ , ଯେତେବେଳେ ୧୯୯୮ର ଫେବୃୟାରୀ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହର ସେହି ମଧ୍ୟରାତ୍ରି ମୋର ମନେପଡ଼େ – ଯେତେବେଳେ ଭାଗବତ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଫିଙ୍ଗାଯାଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପ୍ରଣୋଦିତ କୁତ୍ସାକୁ *ସମୟ* କାଗଜରେ ମୁଁ ଅକାମି କରାଇଦେଇଥିବା ହେତୁ ଜାନକୀବାବୁ ମୋତେ ଫୋନ୍ ଯୋଗେ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ – ସେତେବେଳେ ମୋର ମନେହୁଏ, ଶତ୍ରୁ ପ୍ରତି ଉଦାର ଏହି ଜନନେତା ଏବେ ବି ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଜଣା ।

ଶତ୍ରୁ ପ୍ରତି ଉଦାରତାର ଅନ୍ୟ ଏକ ନମୁନା ମୋ ଅଙ୍ଗନିଭା ଅନୁଭୂତିରୁ ଦେଉଛି ।

ଆଠଗଡ଼ରୁ ବିଧାନସଭାକୁ ଆସିବାପାଇଁ ଉପନିର୍ବାଚନରେ ଜାନକୀବାବୁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହେବାବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବାକୁ ଉପସ୍ଥିତ ଜନତାକୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ଅତି ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବେ ସେ ଏପରି ଏକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ , ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଥିଲା ଏକ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି । ମୋ ଅଞ୍ଚଳଟି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ ହୋଇଗଲେ ତହିଁର ନିଶ୍ଚୟ ଉନ୍ନତି ହେବ – ଏପରି ଏକ ବିଶ୍ୱାସରେ ଉଲ୍ଲସିତ ହେଇ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବାକୁ ମୁଁ ଛୁଟିଯାଇଥିଲି ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଆଠଗଡ଼ । ମାତ୍ର ସେ ଏକ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବା ଦେଖି

ମନ ବିଷଣ୍ଣତାରେ ଭରିଗଲା ।

ସେ ଭୋଟ ପାଇ ବିଧାନସଭାର ବିଧିବଦ୍ଧ ସଭ୍ୟ ହୋଇଯିବା ପରେ ପରେ ଆଠଗଡ଼ କଲେଜକୁ ସରକାରୀ କଲେଜ କରିଦେବେ ବୋଲି ନିଜଆଡୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ । ମୁଁ ପଚାରିଥିଲି – ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି କାହିଁକି ଦେଉଛନ୍ତି ? ଆଠଗଡ଼ ପୂର୍ବରୁ ଗଢ଼ା ବହୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଘରୋଇ କଲେଜ ଥିବା ବେଳେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସରକାରୀ ନ କରି ଏହି କଲେଜଟିକୁ ସରକାରୀ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ଓ ସେହେତୁ ଏପରି ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବା ଅନୁଚିତ ବୋଲି ମୁଁ କହିଲି । ଜାନକୀବାବୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଭାବେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାଧିକାର (prerogative) ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏହା କରିଦେବେ ବୋଲି କହିଲେ, ଯଦିଓ ସେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ତାହା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଏହି ଗୋଟିକ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଏପରି ଏକ ସମୟ ସୃଷ୍ଟିକଲା ଯେ , ଭୁବନେଶ୍ୱର ଛାଡ଼ି ମୁଁ ଯାଇ ଆଠଗଡ଼ରେ ରହିଲି ଓ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗଢ଼ିତୋଳିଲି ଏକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବିଦ୍ରୋହ । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ସବିତାରାଣୀ ସେତେବେଳେ ଶୈଳବାଳା ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟାପିକା । ସେ ଆସି ମୋ ସହ ଆଠଗଡ଼ରେ ରହିଲେ ଓ ସେଠାରୁ ପ୍ରତିଦିନ ବସ ଯୋଗେ କଟକ ଯା ଆସ କଲେ । ୧୯୮୫ର ନିର୍ବାଚନ ବର୍ଷେ ଖଣ୍ଡେ ଆଗକୁ ଥାଏ , ସମଗ୍ର ଆଠଗଡ଼ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ ଆସିସାରିଥାଏ ଆପାତତଃ ମୋ କବ୍‌ଜାକୁ । ଜେଲ୍ ହୋଇଯାଇଥାଏ ଜୀବନ । ଭାରତୀୟ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ପାର୍ଟିର ଲାଲ୍ ପତାକା ଲହଡ଼ି ମାରୁଥାଏ ସମଗ୍ର ଅଞ୍ଚଳରେ । ନିର୍ବାଚନରେ ଜାନକୀବାବୁଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ହାରିଗଲି , ଏବେ ଅବର୍ତ୍ତମାନ ନେତା ପ୍ରବୀର ପାଲିତ କହିଥିଲେ , ମୁଁ ଯଦି ସି.ପି.ଆଇ.ର ପ୍ରାର୍ଥୀ ନ ହୋଇ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ବି ଲଢ଼ିଥାନ୍ତି, ତେବେ ସେଠି ଇତିହାସ ସୃଷ୍ଟିହୋଇଥାନ୍ତା ।

ପରେ ଜାନକୀବାବୁ ମୋତେ ତାହାହିଁ କହିଥିଲେ ୧୯୯୦ରେ । ସେହି ନିର୍ବାଚନରେ ଆଠଗଡ଼ରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ମୋତେ କଙ୍ଗ୍ରେସର ପ୍ରାର୍ଥୀ କରିବାକୁ ରାଜୀବ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ବଦଳରେ କଙ୍ଗ୍ରେସ ପାର୍ଟି ମୋତେ ହିଁ ଟିକଟ ଦେଇଥିଲା , ଯାହାକୁ ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରଥିଲି । ଫଳରେ ୧୯୯୦ ନିର୍ବାଚନରେ କଙ୍ଗ୍ରେସର କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଆଠଗଡ଼ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରେ ରହିଲେ ନାହିଁ । କଙ୍ଗ୍ରେସର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦଳନ ସଙ୍ଘାତରେ ୧୯୯୮ ନଭେମ୍ବରରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପଦରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ହିଁ କଙ୍ଗ୍ରେସର ଏକମାତ୍ର ଦିଗ୍‌ଗଜ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ଓଡିଶାରେ । କଙ୍ଗ୍ରେସର ସ୍ୱାର୍ଥ ବିରୁଦ୍ଧରେ କ୍ଷଣକପାଇଁ ଯିବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା । ସୁତରାଂ, କଙ୍ଗ୍ରେସର ଭୋଟବ୍ୟାଙ୍କ କାଳେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦଳଙ୍କ ହାତକୁ ଚାଲିଯିବ – ଏହି ଆଶଙ୍କାରେ ଜାନକୀବାବୁ ଉମାବଲ୍ଲଭ ରଥଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରାର୍ଥୀ କରାଇ , ନିଜ ହାତରୁ ପାଣି ଖର୍ଚ୍ଚକରି , ସବୁ କଙ୍ଗ୍ରେସ ଭୋଟ ଯେପରି ମୋ ପାଖକୁ ବା ଅନ୍ୟ ଦଳକୁ ନ ଯାଇ ଉମାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଏ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀଭୁକ୍ତ ହୋଇ ରହେ , ତା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ କଙ୍ଗ୍ରେସ ହାଇକମାଣ୍ଡ ନୀତିଗତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୋ ପ୍ରତି ସମର୍ଥନ ଜାରି ରଖିବାରୁ , ଆଠଗଡ଼ର ଆଗଧାଡ଼ିଆ କଙ୍ଗ୍ରେସ ନେତାମାନେ ଖୋଲାଖୋଲିଭାବେ ଉମାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ । ଏହି ଅଦ୍ଭୁତ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ଫାଇଦା ଉଠାଇ, ରଣେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତାପ ସ୍ୱାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଜିତିଲେ ।

ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଦୁଇଟି ଅଜଣା ସତ୍ୟ ଖୋଦିତ । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା , ରାଜନୈତିକ ବିରୋଧୀ ପ୍ରତି ଉଦାରତା ଓ ନିଜ ସ୍ଥାନରେ ନିଜର ଚରମ ବିରୋଧୀଙ୍କୁ ଜନସ୍ୱାର୍ଥର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଭିତ୍ତିରେ କଙ୍ଗ୍ରେସର ଟିକଟ ଦିଆଇ ସେ ସେହି ଟିକଟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାରୁ, କଙ୍ଗ୍ରେସର ଭୋଟବ୍ୟାଙ୍କ ଅନ୍ୟକୌଣସି ଦଳକୁ ଯେପରି ନ ଯାଏ , ସେଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉଦ୍ୟମ । ଉଭୟଟିରେ

ଜାନକୀବାବୁଙ୍କ ମହତ୍ୱ ଓ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟର ଯେଉଁ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଖୋଦିତ ତାହା ଓଡ଼ିଶାରେ ଏବେ ବି ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଣନ୍ତିନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ , ରାଜନୈତିକ ବିରୋଧୀ ପ୍ରତି ଜାନକୀବାବୁଙ୍କର ଉଦାରତାର ଏପରି ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମୁଁ ଏଠାରେ ମୁଁ ରଖିବାକୁ ଚାହେଁ , ଯାହା ନ ରଖିବା ଅକୃତଜ୍ଞତା ହେବ । ୧୯୮୪ ମସିହା । ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରେ ତାଙ୍କ ଦଳକୁ ମୁଁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ କରି ରଖିଥାଏ । ପୂର୍ବରୁ କହିଛି ଯେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଠଗଡ଼ରେ ରହି ପ୍ରତ୍ୟହ କଟକ ଯାଉଥାନ୍ତି ଶୈଳବାଳା ମହିଳା କଲେଜରେ ପଢ଼ାଇବାପାଇଁ । ତାଙ୍କୁ ଦୂରକୁ ବଦଳି କରିଦେଲେ, ସେଠାରୁ ମୋ ଡେରା ଉଠିଯିବ ଭାବି କେହି କେହି କଙ୍ଗ୍ରେସ ନେତା ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲେ । ଜାନକୀବାବୁ ତହିଁରେ ରାଜି ନ ହେବାରୁ ବଦଳି ହେଲା ନାହିଁ ବୋଲି ମୋତେ କହିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିବା ମୋର ଜଣେ ଦୂର ସଂପର୍କୀୟ , ଯେ କି କହିଥିଲେ : ସେ ତମପାଇଁ ଏତେ ଉଦାର , ଅଥଚ ତମେ ତାଙ୍କୁ କାହିଁକି ବିରୋଧ କରୁଛ? ମୁଁ ତାହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ନଥିଲି । ଭାବିଥିଲି , ମୋ ମନଧୋଇବା (brainwashing) ପାଇଁ ସମ୍ଭବତଃ ଏହା ଥିଲା ଏକ ଚାଲ୍ । କିନ୍ତୁ ଚମକିପଡ଼ିଲି ଯେତେବେଳେ ସେହି ଏକା କଥା ବହୁବର୍ଷ ପରେ ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର ମୋତେ କହିଲେ ।

ମୋ ପଡ଼ିଶା ଥାନ୍ତି ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଫରେନ୍‌ସିକ୍ ଲାବୋରେଟରୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିବା ତାଙ୍କ ନିକଟ ସଂପର୍କୀୟ ଡାକ୍ତର ବସନ୍ତକୁମାର ଦାଶ । ଧର୍ମରେ ମୋର ଭିଣୋଇ । ତାଙ୍କରି ଘରେ ଗଙ୍ଗାଧରବାବୁଙ୍କ ସହ ଦେଖାହେଲା । କହିଲେ , "ତମ କରଣିଆଙ୍କର ବାହାରେ ଲଢ଼େଇ, ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ଭାଇ ଭାଇ" । ତାଙ୍କଠୁଁ ଏପରି କଥା ଶୁଣି , ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲି । ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଲି , ତାଙ୍କ କଥାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ । ସେ କହିଲେ , "ମୁଁ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲି । ଆଠଗଡ଼ର କଙ୍ଗ୍ରେସ ନେତାଏ ଚାପ ପକାଇବାରୁ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଶୈଳବାଳାରୁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ବଦଳି କରିବାକୁ ଫାଇଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇଲି ; କାରଣ , ସେ ରିଡ଼ର୍ ଥିବା ହେତୁ ତାଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଜାନଜୀବାବୁ ମୋତେ ଡାକିଲେ ଓ ବିନା ମନ୍ତବ୍ୟରେ ଫାଇଲଟି ବଢ଼ାଇଦେଲେ । କହିଲେ , "ସୁଭାଷବାବୁ ତାଙ୍କ ନୀତିଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୋତେ ବିରୋଧ କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାରିବାରିକ ଜୀବନରେ ଆମେ କାହିଁକି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା? ଫାଇଲଟି ମୋରି ପାଖରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ମୋରି ପାଖରେ ମରିଗଲା" ।

ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ସେଦିନ ଜାନକୀବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ନଇଁ ଯାଇଥିଲା ମୋର ମଥା । ବିରୋଧୀ ପ୍ରତି ଏ ଉଦାରତା ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନେତାଙ୍କର କେବେ ଥିଲା ନା ଅଛି ? ତାଙ୍କର ଏହି ମହାନୁଭବତା ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଜଣା ।

ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀଠାରୁ ଭଲ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇଲେ ତାକୁ ଯଥୋଚିତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଯଦି କୌଣସି ରାଜନେତାଙ୍କ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେ ନେତା ହିଁ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକ । ମୁଣ୍ଡଳୀ ଆନିକଟକୁ ଧରିରଖିଥିବା ସ୍ତମ୍ଭଗୁଡ଼ିକୁ ଉପରକୁ ଗଢ଼ିଆଣି ତହିଁ ଉପରେ ଏକ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ କରିଦେଲେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହ ଆଠଗଡ଼ ଲାଗିଯିବ ବୋଲି ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ଶ୍ରମଜୀବୀଙ୍କଠାରୁ ଏକ ଅଭିମତ ପାଇ ମୁଁ ତାହା ଜାନକୀବାବୁଙ୍କ କାନରେ ପକାଇଲି । ତାହାକୁ ସେ ଏତେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ ଯେ ମୁଣ୍ଡଳୀ ପୋଲ ତୁରନ୍ତ ଆରମ୍ଭହେଲା ଓ ସେହେତୁ ଆଜି ଆଠଗଡ଼ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହ ପ୍ରାୟ ଯୋଡ଼ିହୋଇଆସିଲାଣି । ସେ କ୍ଷମତାରୁ ଚାଲିଗଲା ପରେ ତାଙ୍କ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବାକୁ ଯାଇ , ଏହି ଉପାଖ୍ୟାନଟିକୁ ମୁଁ ସମ୍ବାଦକୁ ପଠାଇଥିଲି । ଏବଂ ତାହା ୫ । ୩ । ୧୯୯୯ ତାରିଖରେ ସମ୍ବାଦରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଅସତର୍କ ଭାବେ ସେହି ଲେଖାଟିରେ ମୁଣ୍ଡଳୀ ସ୍ଥାନରେ ନରାଜ ଲେଖିହୋଇଯାଇଛି , କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀର ଭଲ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରତି ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାର ଯେଉଁ ମହାନୁଭବତା ଜାନକୀବାବୁଙ୍କର ଥିଲା ତହିଁର ତାହା ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ହୋଇରହିଛି ।

ତାଙ୍କର ଏହି କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ମହାନୁଭବତା ସମସ୍ତେ ଜାଣିବା ଉଚିତ ।

ତାଙ୍କ କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଏପରି ଏକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଇତିହାସ ସାଇତି ରଖିଛି ତାର କୋଳରେ ଯେ, ତାହା କାଳଜୟୀ ହୋଇ ରହିଥିବ ସବୁକାଳେ । ଘଟଣାଟି ତାଙ୍କ ଆଫିସୀୟ ଜୀବନର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟର । ଏବଂ , ଏହା ମୋର କନ୍ୟାତୁଲ୍ୟା, ଆସାମର ସୁବିଦିତ ସାମ୍ବାଦିକା ତେରେସା ରହମାନ୍ (Teresa Rehman)ଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଆସାମରେ ରାଜ୍ୟପାଳ ଦାୟିତ୍ୱ ନେବା ପରେ ଜାନକୀବାବୁ ସେଠିକାର ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସତ୍ର (ବୈଷ୍ଣବୀୟ ମଠ ମନ୍ଦିର)ରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଦେବା ଉଚିତ ହେବ ବୋଲି ଭାବିଲେ । ଆସାମର ବୈଷ୍ଣବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ଶଙ୍କରଦେବଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଷୋଡ଼ଷ ଶତାବ୍ଦିର ପବିତ୍ର ସତ୍ରର ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଘରକୁ ସୁଦ୍ଧା ମହିଳାମାନଙ୍କ ପ୍ରବେଶାଧିକାର ନଥିଲା । ଏହା ଏପରି କଡ଼ାକଡ଼ି ଥିଲା ଯେ , ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଥିବା ବେଳେ ବି ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ତହିଁ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶପାଇଂ ଅନୁମତି ପାଇନଥିଲେ । ଏହି କଟକଣା ଉଠାଇଦେବାକୁ ବଦ୍ଧପରିକର ହେଲେ ଜାନକୀବାବୁ ।

ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଅଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କାମଦେବନାହିଁ ବୋଲି ସେ ଜାଣିଥିଲେ । ସୁତରାଂ ସତ୍ରାଧିପତିମାନଙ୍କ ସହ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଯୁକ୍ତିରେ ସଂପୃକ୍ତ ହୋଇ ସବୁଦିନପାଇଁ ସେହି ନାରୀବିରୋଧୀ କଟକଣାର ଅନ୍ତ ଘଟାଇବାକୁ ଚିନ୍ତାକରି ସେ ଆସାମ ସତ୍ର ମହାସଂଘ ସହ ତର୍କାଲୋଚନାରେ ଲିପ୍ତ ହେଲେ ୨୦୧୦ ମେ ମାସ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏବଂ ସର୍ବବିଧ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ତର୍କରେ ସାବ୍ୟସ୍ତ କଲେ ଯେ , ଯେ କୌଣସି ମଠ ମନ୍ଦିରର ଗର୍ଭଗୃହକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରିବାକୁ ମହିଳାମାନେ ଉଭୟ ଆଇନତଃ ଓ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟତଃ ସମର୍ଥ । ଏଥିସହ ସଂପୃକ୍ତ ଫଟୋଚିତ୍ରଟି ସେହି ମହାଧିବେଶନକୁ ସେ ଯାଉଥିବାର ଚିତ୍ର । ଏବେ ମୁମ୍ବାଇ ସହରର ମହିଳାମାନେ ହାଇକୋର୍ଟରୁ ସେମାନଙ୍କ ମନ୍ଦିର ପ୍ରବେଶ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ନ୍ୟାୟିକନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ଜାନକୀବଲ୍ଲଭ ୨୦୧୦ରେ ଅତି ରକ୍ଷଣଶୀଳ ସତ୍ରାଧିପତିମାନଙ୍କୁ ତର୍କରେ ପରାଭୂତ କରି ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିଜୟ ହାସଲ କରିଥିଲେ ତାହା ସାରା ଭାରତରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପାବନପୀଠଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରିବାପାଇଁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଦେଇଛି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଅମୋଘ ଅସ୍ତ୍ର ଯାହା ନ୍ୟାୟିକ ଚିନ୍ତନକୁ ବି ମହିଳାମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାକୁ ଚିରନ୍ତନୀ ଶକ୍ତିର ଏକ ଉତ୍ସ ହୋଇରହିବ । ଜାନକୀବାବୁଙ୍କ ଏହି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏଯାଏଁ ଅଜଣା କେବଳ orissamatters.comର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ।

ଆଉ ଏକ କଥା ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ ଏହା ଜାଣିଲେ ହିଁ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟତ ବଂଶଧରମାନଙ୍କପାଇଁ ସାଇତି ରଖିହେବ । ସେଦିନ ୧. ୮. ୨୦୦୫ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପୋସ୍କୋ ପ୍ରୀତିରେ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିହୀନତା ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଜାନକୀବାବୁ କହିଥିଲେ, "ମଧ୍ୟ-ପ୍ରାଚ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କର ତୈଳ ପରି ଲୁହାପଥର ଆମର ମଞ୍ଜ ସମ୍ବଳ (primary material)" । ତାହାକୁ ବାହାରକୁ ନେଇଯିବାପାଇଁ ପୋସ୍କୋକୁ ଅନୁମତି ଦିଆ ନଯାଉ । ପୋସ୍କୋ ସହ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ବୁଝାମଣା ଅନୁସାରେ , ତାକୁ ଯେଉଁ ଲୁହାଖଣି ଦିଆଯିବ, ତହିଁରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ଲୁହାପଥର ଉଚ୍ଚମାନର ନ ହୋଇଥିବା ହେତୁ ସେ ତହିଁର ଅଧା ନିଜ କୋରିଆ କାରଖାନାକୁ ନେଇଯିବ ଓ ସମ ପରିମାଣର ଲୁହାପଥର ଏଠାକୁ ଆମଦାନୀ କରିଆଣିବ । ଜାନକୀବାବୁ ଏହାକୁ ଘୋର ବିରୋଧ କରି ପଚାରିଥିଲେ , "ଯଦି (ପୋସ୍କୋ) ସେଠୁ ଲୁହାପଥର ଆଣିବ , ଏଠୁ ଲୁହାପଥର ନେବାର କାରଣ କଣ? ...... (ପୋସ୍କୋ) ଯେଉଁ କହୁଛନ୍ତି, ୧୮ ମିଲିୟନ ଟନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆମେ ପୁଣି ୧୮ ମିଲିୟନ ଟନ୍ ଆଣୁଛୁ , ମୋର କହିବାର କଥା , ଆମର ଯେଉଁ ୧୮ ମିଲିୟନ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଅଛି ସେ ଥାଉ , ଯଦି ତୁମେ (ପୋସ୍କୋ) ଏଇଟା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛ , ତମର

ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ୧୮ ମିଲିୟନ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଅନ୍ୟଦେଶରୁ ଆଣ" ।

ଏହି ଐତିହାସିକ ଭାଷଣରେ ଜାନକୀବାବୁ କିପରି ପୋସ୍କୋର ବଚସ୍କର ସାଜିଥିବା ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିଥିବା ମାୟାକୁହେଳିକାକୁ ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିରେ ଧ୍ୱସ୍ତବିଧ୍ୱସ୍ତ କରିଦେଇଥିଲେ , ମୁଁ ତା ଭିତରକୁ ଯାଉନି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ତାଙ୍କର ସେଦିନର କଥା ଏବେ ବି ଗଭୀର ଗୁରୁତ୍ୱର ଅଧିକାରୀ ତାହା ଓଡ଼ିଶା ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସେ କହିଥିଲେ ଆମ ମଞ୍ଜ ସମ୍ବଳ ଲୁହାପଥରକୁ ଆମେ କିପରି ଉପଯୋଗ କରିବା ତାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ । "ଯେଉଁମାନେ (ପୋସ୍କୋ ପରି) ଆସୁଛନ୍ତି , ସେମାନେ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି , କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଇ ଆଖିବୁଜି ତାଙ୍କ କଥାରେ ରାଜିହୋଇ ଆମେ ଆମର ଲୁହାଖଣି ଦେଇଦେବା ? ତେଣୁ ଆମର ସ୍ୱଷ୍ଟ ଲୁହାଖଣି ନୀତି ହେଉ । ଏ ନୀତିରେ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଦେଶରୁ ଲୁହାପଥର ରପ୍ତାନୀ ବନ୍ଦ କରାଯାଉ" ।

ସେ କହିଥିଲେ , ପ୍ରକୃତି ଦୟାପରବଶ ହୋଇ ଆମକୁ ଯେତେ ଅଧିକ ଲୁହାପଥର ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଯେଉଁ ହାରରେ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସରକାର ତାହା ଉଡ଼ାଇଦେବାରେ ଲାଗିଛି , ସେପରି ଚାଲିଲେ, ସରକାର ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିବା ପରିସଂଖ୍ୟାନ ମତେ , "ତିରିଶି ବର୍ଷ ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଏଭଳି ଏକ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବ , ଯେଉଁଠିକି କିଛି କଞ୍ଚାମାଲ ଆଉ ନଥିବ । ....ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ସବୁ ଯଦି ଶେଷ ହୋଇଯିବ , ବିଶେଷ ଭାବେ ଲୁହାପଥର ଯଦି ଶେଷ ହେଇଯିବ , କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ୩୦ ବର୍ଷ ଆୟୁଭୋଗ ପରେ , ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଶିଳ୍ପନୀତି ମାନି, ଆଉ ୨୦ ବର୍ଷ ସେମାନଙ୍କ ନବୀକରଣ କରାଯାଇ , କେଉଁଠୁ କଞ୍ଚାମାଲ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରି ସେ ଚୀନ ଦେଶର ଉଦାହରଣ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଦେଶରେ ପ୍ରଚୁର ଲୁହାପଥର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ "ଚୀନ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରରୁ ଲୁହାପଥର ଆଣି ଜମା ରଖୁଛି । କାରଣ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତାଙ୍କର ଯାହା ଖଣିଜ ଅଛି , ତାହା ଯେପରି ନ ସରେ ଏବଂ ବହୁକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଇସ୍ପାତ ଶିଳ୍ପ ଯେପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ସବୁ ଦେଇ ଆମେ ଠୋଠା ମଦନ ଗୋପାଳ । ଯେତେବେଳେ ଆମର କିଛି ନ ଥିବ , ଆମେ ଯେଉଁ ଦରିଦ୍ରକୁ ସେହି ଦରିଦ୍ର ; ଯେଉଁ ତିମିରେକୁ ସେହି ତିମିରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁବ ଭଲ ଦେଖାଯିବ , ଏତେ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ଶିଳ୍ପ ଆସୁଛି , ଓଡ଼ିଶାର ଚିତ୍ର ବଦଳି ଯିବ , ଘିଅ ମହୁରେ ରାଜ୍ୟ ଭାସିବ । ଆଜି ଘିଅମହୁ ଖାଇବା , କାଲି ନିର୍ଜଳା ଉପବାସ । ଏଭଳି ଅବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ସରକାରଙ୍କର ଯାହା ସବୁ ନିଜର ତଥ୍ୟ , ସେହି ତଥ୍ୟକୁ ଭିତ୍ତି କରି ମୁଁ ଏକଥା କହୁଛି" ।

ଏହା ଓଡ଼ିଶା ଜାଣିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକେ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟ ବଂଶଧରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର କ୍ଷୟିଷ୍ଣୁ ପ୍ରକୃତିକ ସମ୍ବଳକୁ ସାଇତି ରଖିବାକୁ ଚଳିତ ବଦଖର୍ଚ୍ଚୀ ସରକାରକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜାନକୀବାବୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିବା 'ଲୁହାପଥର ନୀତି' ଏଯାଏଁ ବି ସରକାର ପ୍ରଣୟନ କରିନାହାନ୍ତି । ଏହା ତୁରନ୍ତ ପ୍ରଣୀତ ହେବା ଉଚିତ ।

ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ବର୍ଷେ ଚାଲିଗଲା ଜାନକୀବାବୁ ଆଖି ବୁଜିବାର । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଶାସନରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ସାର୍ବଭୌମିକ ଆଧିପତ୍ୟ ପାଇଁ ସେ ହିଁ ଥିଲେ ଏକମାତ୍ର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ କି ୧୯୫୪ରେ ପ୍ରଣୀତ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ଭାଷା ଆଇନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ବ୍ୟଗ୍ର ଥିଲେ । ମୋର ସୌଭାଗ୍ୟ ଯେ, ତାଙ୍କର ଏହି ଅଧୁରା ସ୍ୱପ୍ନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ମୁଁ ଯେଉଁ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛି, ତାହା ଓଡ଼ିଶାର କୃତବିଦ୍ୟ ଚିନ୍ତାନାୟକମାନଙ୍କ ସମର୍ଥନ ଲାଭ କରୁଛି ।